

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

UKRAINIAN LABOR NEWS, The Provincial Library, Cor. Pritchard Ave. and McGregor, Winnipeg, Man., Canada.

UKRAINIAN LABOR NEWS

ПРОЛЕТАРИ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

SUBSCRIPTION RATES: Per year \$4.00, Per half year \$2.00

РІК XI.

Ч. 34 (1241).

ЧЕТВЕР, 21. БЕРЕЗНЯ 1929.

WINNIPEG, MAN.

THURSDAY, MARCH 21st, 1929.

№ 34 (1241).

VOL. XI.

АРМІЯ ГЕНЕРАЛА КАЛЕСА ВІДБИРАЄ МІСТА ВІД ПОВСТАНЦІВ.

Бійсько мексиканського уряду заняло важні центри Торсон і Дуранго. — Головного провідника повстання, генерала Агвіре, заволено й розстріляно.

МІСТО МЕКСИКО, 18. березня. — Уряд оповістих сьогодні, що федеральне військо заняло Торсон, що було в руках повстанців. Заняття цієї великої природної твердині й залізничного вузла, де повстанці були сильно укріплені й концентрували своє військо через десять днів, є першим рішучим зворотом у кампанії від часу здавлення повстання у Вера Круз.

Федеральне військо має тепер у своїх руках майже цілий стейт Дуранго. Генерал Калес, міністр війни і головний командир мексиканської армії, переніс свою головну квартиру з міста Дуранго близько до Торсону.

Контр-революційні повстанці відступили з Торсону в великій переполох, бо федеральні аероплани бомбардували місто. Два агенти мексиканської контр-революції є в дорозі до

Злучених Держав, щоб конферувати з президентом Гувером. МІСТО МЕКСИКО, 15. березня. — Полковник Рікардо Танія, шеф президентського штабу, оповістих сьогодні в полудне, що кавалерія, яка становить передню гвардію армії генерала Калеса, заняла сьогодні місто Дуранго, що було в руках повстанців.

МІСТО МЕКСИКО, 13. березня. — Уряд оповістих, що генерал Сімон Агвіре, головний провідник контр-революційного повстання в Мексику, який подався вчора в стейт Вера Круз, був страчений вчора ввечері у Санта Локреція. Разом з ним страчено 5 високих офіцерів, що повстали проти уряду. Всі вони були засуджені на смерть війсьним судом. 84 інших офіцерів, що були під командою ген. Агвіре, зістали звільнені.

УРЯД ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ ВИСИЛАЄ ЗБРОЮ ДО МЕКСИКА.

ВАШИНГТОН, 13. березня. — Офіційно оповіщено, що уряд Злучених Держав не визнає мексиканських повстанців якою стороною й не буде супроти них неутраляліти. Навпаки, він підтримає уряд президента Хіля і зарядить висилку амуніції з державного арсеналу на допомогу мексиканській армії. Вашингтонський уряд заявив також, що не буде мати нічого проти того, щоб приватні підприємці доставляли мексиканському уряду аероплани та амуніцію.

ВАШИНГТОН, 12. березня. — На приказ президента Гувера, уряд Злучених Держав висилає для мексиканського уря-

ду 10,000 крісів і 10 мільйонів набоїв на здавлення контр-революційного повстання.

МІСТО МЕКСИКО, 19. березня. — Уряд оповістих, що деякі повстанці провідники на півночі, включаючи генерала Марцело Караво, губернатора стейту Чігуагуа, стараються добитися миру через мексиканського консула в Ель Пазо, Тексас, і хочуть наважитися на переговори з федеральним урядом в справі закінчення контр-революційного повстання. Президент Поррес Хіль відтелеграфував консула, що не може переговорювати зі зрадниками і що незгольні генерали й провідники повстання мусять відповідати за наслідки.

УРЯД ЧАН КАЙ-ШІ БОЇТЬСЯ СВОЇХ ВЛАСНИХ ДЕЛІГАТІВ.

ПЕКІН, Китай, 16. березня. — Нанкінська урядова партія Ку-мінтан відбуває тепер свій з'їзд у Нанкіні. На скільки уряд Чан Кай-Ші почуває себе непевним, видно з того, що на час партійного з'їзду він заявив у Нанкіні став облоги. Перед приїздом делегатів жовіри переселили туди всі готелі й в деяких приватних помешканнях та інституціях. Сильні патрулі ходять по місті й обшукують підозрілих прохожих.

Делегати з'їзду старанно обшукують при вході до саал закладів і не дозволяють їм брати з собою парасоль, пакунок, портфелі і т. п. Такі кроки передостороги заводять, не вважаючи на те, що більшість делегатів призначена з різних державних урядовців. Всі промови обмежені до 5 хвилин.

ПЕКІН, Китай, 15. березня. — Ганківський генерал Гу Цун-Ту, якого центральний уряд

звільнив з посади за участь у змові проти уряду, відмовився виконати наказ і почав готувати до війни. Він змобілізував около 90 тисяч війська. Центральний уряд стягнув проти нього таку-ж сильну армію. Але ніхто не знає, чи дійде між ними арміями до дійсного бою, бо поведінка генерала, на зловчність якого уряд розраховує, досить загадочна.

ПРОПОЗИЦІЮ ВЕЛ. БРИТАНІЇ ВІДКИНЕНО.

ЖЕНЕВА, Швейцарія, 13. березня. — Міжнародне бюро праці при Лізі Націй відкинуло після дводенних дебат пропозицію британського уряду, щоб змінити закон про 8-годинний день праці, ухвалений на вашингтонській конвенції. Пропозиція британської делегації перепала тільки одним голосом.

Українські робітники у Вінніпегу домагаються звільнення Арво Ваари

Стараннями Комуністичної Партії Канади відбувся в минулу неділю вечером в Українськй Робітничій Домі у Вінніпегу концерт-митинг для вшанування 58-их роковин Паризької Комуні. Від імені Українського Агітпроккому промовляв т. М. Шатуальський, який переказав історію Паризької Комуні та вказав на її значіння для робітничої класи цілого світа.

На святі виступив також з короткою промовою т. І. Навізівський, який пояснив справу засудження т. Арво Ваари, редактора фінляндської комуністичної газети "Ванауса", і відчитав резолюцію протесту проти засуду т. Ваари, яку зібрані робітники й робітничі принаї одноголосно. Ухвалена резолюція звучить:

"Засуд Арво Ваари, редактора "Ванауса", є найважливішим ударом в новій офензиві проти робітничої класи, що розпочалася в теперішній час. Арво Ваара, редактор робітничої газети, з'їзав ув'язнений за написання правди на сторінках своєї газети. Арво Ваара з'їзав ув'язнений, бо він пред-

ставляв правильно, положення робітничої класи в Англії в контрасті до розкошів британського монарха та британської пануючої класи. Арво Ваара з'їзав ув'язнений, бо він став в обороні голодуючих британських майнерів проти визискувачів та імперіалістів у Великій Британії й Канаді.

З огляду на ці факти, для кожного робітника ясно, що Арво Ваара є в'язнем класової війни, ув'язнений через те, що він є одним з передових борців робітничої класи проти пануючої класи цієї країни. Становище судді, який судив Арво Ваару, й відкинення апелю вищим судом є разичим прикладом класової справедливості капіталістичних судів.

Тому, що на нашу думку всі ці річі є неоспорними фактами, ми домагаємося безумовного й негайного звільнення Арво Ваари з в'язниці і прирікаємо підтримувати фінансово й організаційно всякі старання добитися вирвання Арво Ваари з-поза ґрат капіталістичної в'язниці.

Далі, ми вважаємо, що арешт і засуд Арво Ваари є нероз-

дільно зв'язаний з загальним наступом на робітничу класу по цілій Канаді, а особливо в Торонто. Конференція Свободи Слова, до якої приступило понад 80 робітничих організацій, є позбавлена всякого можливого місця на збори і її промовці були арештовані за промови на рогах вулиць. Це є погвалтуванням найбільш елементарних прав робітничої класи, за які робітничі класи боролися віками. Теперішній атак є частиною приготувань до нової імперіалістичної війни.

Тому ми рішучо протестуємо проти цього скаженого атак на робітничу класу та її найбільш боєві частини й закликаємо цілу робітничу класу в Канаді до боротьби проти атаків пануючої класи, для оборони найбільш елементарних прав робітників.

Домагаємося негайно й безумовного звільнення Арво Ваари!

Закликаємо цілу робітничу класу Канади до боротьби в обороні свободи слова, свободи зборів і свободи організації!

АНТИ-ФАШІСТСЬКИЙ КОНГРЕС У БЕРЛІНІ

БЕРЛІН, 13. березня. — Міжнародний анти-фашистський конгрес розпочався тут минулої суботи під головуванням Анрі Барбюса. На конгресі були представники з таких країн: з Німеччини 70, з Франції 34, з Чехословаччини 20, з Норвегії 14, з Англії 12, з Австрії 11, з Швейцарії 9, з Італії 19, з Еспанії 7, з Польщі 6, з Данії 5, з Злучених Держав 5, з Швеції 3, з Угорщини 3, з Болгарії 4, з Югославії 4, з Румунії 4 і від балканських національних меншостей 6.

На порядку дня були такі справи: фашизм, імперіалізм, воєнна небезпека, фашистський терор, положення робітників, селян і інтелектуалів під фашизмом та міжнародні анти-фашистські методи.

Після прочитання привітних телеграм, Барбюс реферувал першу точку агенди, вказуючи на величезне значіння конгресу і характеризує фашизм як бич людства. Він заявив, що конгрес не зібрався оплакувати жертви фашизму, але приготуватися до практичної боротьби для знищення фашизму.

Делегат з Англії Медлетон заявив, що та країна не є вже демократичною і що в ній існує сильна тига до фашизму; це уявляючись, приміром, проти юнійний закон, мондіазм і т. п. Він сказав, що реформістичні юнійні лідери помагають урядові нищити робітничі права і здобутки, але протє революційний дух робітників не зломаний, про що свідчить хоч би велике, ентузіастичне прийняття для прибувщих до Лондону безробітних.

На пополуденній сесії промовляв Магліої, делегат з Італії, який навів низку доказів

про фашистський терор. Він особливо сильно атакував про-фашистську католицьку церкву в Італії. Делегат з Польщі Бітнер заявив, що фашистський терор простелеє шлях війні проти С.Р.С.Р. і повідомив конгрес, що польський уряд не дав права в'їзду іншим делегатам. Промовляв також інші делегати.

В неділю рано працювали лише комісії, а загал делегатів взяв участь в анти-фашистській масовій демонстрації в церку Буш. Поліція напала на демонстрантів і багатьох з цих арештувала.

Далішні сесії конгресу позначилися виступами делегатів різних країн, включаючи Злучених Держави. Від американської делегації промовляв на конгресі А. Марков. Далі промовляли: Герман, соціал-демократ з Австрії; Романолі з Італії; Каладаєв з Болгарії; Вайтінський з Польщі; Горкін з Еспанії; Волков з Голандії; Горнік з Німеччини.

Італійські делегати Романолі й Ніколеті заявили, що ціла італійська делегація вихала з країни не легально і паразитує на великі труднощі в дорозі.

Комісія здала звіт про спроби поборювання фашизму. Конгрес одногосно прийняв резолюцію, запропоновану комісією в тій справі. Конгрес ухвалив одногосно заснувати постійне міжнародне анти-фашистське бюро в Берліні, з представниками від всіх країн.

Анрі Барбюс виголосив кінцеву промову, в якій визнавав делегатів повести бислену боротьбу проти фашизму в дома і заявив, що іншою назвою для анти-фашизму є революція. Конгрес закінчився співом "Ітернаціоналу".

ПОЛЬСЬКИЙ УРЯД ВИМАГАЄ ВИДАТИ 11 ДЕПУТАТІВ.

ВАРШАВА, 16. лютого. — На засіданні комісії сойму розглядали пропозиції судової влади про видачу судові одинадцяти депутатів. Пропозицію про видачу комуністичних депутатів Варського й Бітнера, а також депутата об'єднаного сел'яру Вальницького відкинено.

Питання про видачу решти депутатів не обміркували.

КОМУНІСТИ ФРАНЦІЇ ГОТУЮТЬСЯ ДО ВИБОРІВ.

ПАРИЖ, 12. березня. — Індустріальні передмістя Парижа, де комуністи мають великий вплив, не мало лаяють буржуазію. Вона побоюється, що в надохлячих виборах комуністи "стиснуть столицю червоним перстнем". Комуністи старанно працюють в цих околицях і сподіються виграти вибори.

Ст. Деніс вже має комуністичну адміністрацію, а за останні три роки комуністичний вплив зріс дуже значно в усіх передмістях.

Паризький уряд досить затривожений і в поліційній префектурі виробляються шапня, як "припинити комуністичну небезпеку".

ДОПОВІДЬ ПРО ШЕСТИЙ КОНГРЕС КОМІНТЕРНА.

В неділю рано, дня 24. березня, тов. І. Навізівський вголосив у шкільній саал У.Р.Д. доповідь про Шестий Конгрес Комінтерна для українського членства Комуністичної Партії. Початок доповіді в год. 10-й рано. Укр. Агітпроком.

ЕСПАНСЬКІ СТУДЕНТИ ДЕМОНСТРУЮТЬ ПРОТИ ДИКТАТУРИ.

МАДРИД, Еспанія, 16. березня. — Студентський страйк та вуличні демонстрації проти диктатури Прімо де Рівери тривають далі. Заворушення охопили цілу Еспанію. Активність студентських заворушень перекинулася з Мадриду до Севільї, Барцельони та інших великих провінціальних міст.

Ректори майже всіх університетів та багато професорів зрезигнували. Студенти, що походять з визначніших еспанських родин, у більшості арештовані й заборотені до в'язниць. Уряд оголосив відозву, в якій скидає вину за студентські заворушення на спеціальний революційний комітет, що є сформований з революціонерів не студентів. Арештованих демонстрантів масово ставитись перед суд. Визинці наповнені арештованими так, що уряд винаймає приватні помешкання для в'язнів.

Населення столиці так стєроризоване, що боїться виходити на вулиці, а тому всі торговці терплять велику кризу. Ввесь час не устають криваві сутички між поліцією, жандармами та демонстрацями. В провінції Гранада заведено стан облоги.

МАДРИД, Еспанія, 12. березня. — Бунт студентів у Мадриді проти еспанського диктатора Прімо де Дівери прибрав сьогодні розміри насильства в багатьох частинях міста. Коло офісу диктатора в Пасею, в якій скдає вину за студентські заворушення на спеціальний революційний комітет, що є сформований з революціонерів не студентів. Арештованих демонстрантів масово ставитись перед суд. Визинці наповнені арештованими так, що уряд винаймає приватні помешкання для в'язнів.

З шпиталю повідомляють, що один з поранених, Еміліо Маркєс, незабаром помре, бо він дістав з залу 25 куль.

В МАДРИДІ УБИТО ДЕСЯТЬ ОСІБ.

МАДРИД, Еспанія, 14. березня. — Не зважаючи на розпорядок диктатора Прімо де Рівери, щоб студенти негайно розпочали регулярну науку в університетах, студентський страйк триває далі. Студенти разом з іншими противниками диктатури масово демонструють вулицями ріжних міст Еспанії з окликами: "Геть диктатуру", "Смерть убійникам і Прімо де Рівери" і т. д.

Підчас сутинчок демонстрантів з поліцією на вулицях Мадриду вляло 10 жертв. Студентів масово ставлять перед

суд за демонстрації та бойкот університету, але вони заявляють, що як довго в університетах буде поліція, вони не повернуть до науки.

МАДРИД, Еспанія, 12. березня. — Проголошений студентський страйк поширюється по цілій Еспанії. Страйк вибух на знак протесту проти закриття диктатором Прімо де Рівери артилерійської школи в Сегові. Студенти домагаються також звільнення з в'язниці кількох молодих учителів, що були арештовані за опозицію до диктатури.

ЗАКІНЧИЛАСЯ 6. КОНВЕНЦІЯ АМЕРИКАНСЬКОЇ КОМПАРТІЇ.

НЮ ЙОРК, 10. березня. — Сьогодні рано закінчилася тут шеста краєва конвенція Комуністичної Партії Злучених Держав, секції Комуністичного Ітернаціоналу. На останній сесії одногосно одобрено відкритий лист до партії, надісланий Комуністичним Ітернаціоналом, а також прийнято заяву про становище партії відносно політики Весесоюзної Комуністичної Партії та заяву відносно провду Комінтерну. Вибрано також Центральний Ви-

ковачий Комітет та Центральну Контрольну Комісію партії. Ц.В.К. складається з 44 членів, а Ц.К.К. з 11 членів. Крім цього вибрано 21 кандидатів або заступників членів Ц.В.К. На рекомендацію організаційного департаменту, назву партії змінено на: "Комуністична Партія Злучених Держав Америки, секція Комуністичного Ітернаціоналу". До конвенції офіційна назва партії була: "Робітничча (Комуністична) Партія Америки".

"КРАСІН" БУДЕ ШУКАТИ ЗА ЗАГУБЛЕНИМИ ІТАЛІЙЦЯМИ.

БЕРЛІН, 13. березня. — Перебуваючі тут проф. Самойлович, голова експедиції "Красін", та Чухновський, летун з тієї-ж виправи, заявили, що сподіються організувати літню нову експедицію на "Красін" для відшукування тих Італійців, яких пірвала буря з баллоном "Італія". Самойлович думає, що та група з залогі "Італія" може бути ще жива і йому пощастить її вирятувати.

Він говорить, що з часу її зникнення проминуло 10 місяців, а був випадок, коли члени

російської виправи залишилися живими на протязі 6 років і 7 місяців, коли то вони застригли були на льдах недалеко Швіцбергену. Вони полювали на моржів і птахів, а також ловили рибу, чим піддержували своє життя.

В п'ятницю і суботу вечером приходять до Укр. Роб. Дому у Вінніпегу побачити надзвичайно гарну картину "БАТЬКО" з участю славного німецького актора Еміля Янінгса.